

Projekt uchwały Nr ...166/1/19

Data rej.

Data skier. Komisji

Sprywatyzowany termin sesji 19.12.19

Projekt

z dnia 12 grudnia 2019 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

z dnia 19 grudnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego

Na podstawie § 10 pkt 6 Statutu Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r. poz. 4229) Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjmuje stanowisko dotyczące sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

§ 2. Stanowisko o którym mowa w § 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku
Województwa
Zachodniopomorskiego

Maria Ilnicka - Mądry

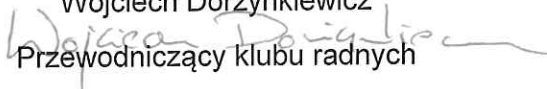
Uzgodniono pod względem
formalno-prawnym

dr Stanisław Kalina

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią § 10 pkt 6 Statutu Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2019 r. poz. 4229), Sejmik może w drodze uchwał występować z wnioskami, apelami lub zajmować stanowiska w sprawach publicznych.

Działając na podstawie § 40 ust. 1 Statutu Województwa Zachodniopomorskiego w imieniu klubu radnych Koalicji Obywatelskiej wnoszę pod obrady Sejmiku projekt stanowiska dotyczący sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Wojciech Dorżynkiewicz

Przewodniczący klubu radnych
Koalicji Obywatelskiej

STANOWISKO SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DOTYCZĄCE SYTUACJI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego, wsłuchując się w głosy zaniepokojonych samorządowców zwraca uwagę Rządu na problemy i zagrożenia związane z już nałożonymi oraz planowanymi obciążeniami budżetów samorządów powiatowych i gminnych.

W ostatnich latach Rząd przeprowadził szereg działań, które miały negatywny wpływ na budżety samorządów. Skutkiem są ubytki w lokalnych dochodach oraz wzrost wydatków na zadania zlecone, na których realizację samorządom nie zapewniono środków. Obecnie, gdy przedstawiciele samorządów uchwalają budżety, pojawia się realny problem zbilansowania dochodów oraz wydatków w taki sposób, aby nie ograniczać inwestycji i nie przesuwając ich w czasie.

W wielu gminach działania rządu spowodowały znaczący wzrost wydatków na oświatę i brak rekompensaty na odpowiednim poziomie, w postaci zwiększonej subwencji oświatowej. Koszty reformy edukacji, likwidacji gimnazjów, a także przystosowania szkół do systemu ośmioletniej szkoły podstawowej i czteroletniego liceum, do dziś nie zostały zwrócone samorządom. Sporą trudność sprawiają samorządom również centralne decyzje o podwyżkach płac nauczycieli, które spowodowały, że wiele gmin musiało w części sfinansować wzrost wynagrodzeń z własnych budżetów. Przeznaczone na ten cel rządowe środki nie były i nie są wystarczające.

W dużej części gmin wydatki na oświatę pochłaniają ponad połowę budżetu, a perspektywy na kolejne lata są jeszcze gorsze. Samorzady, aby sprostać rosnącym kosztom, muszą zmieniać siatkę szkół i zamykać niektóre placówki. Co istotne, mimo, że to samorzady utrzymują szkoły, to muszą mieć zgodę kuratora na dokonywanie takich zmian. Jest to niezrozumiałe rozwiązanie, które ogranicza możliwości samorządów do kontrolowania wydatków na oświatę i utrzymywania ich na rozsądnym poziomie.

Kolejnym dotkliwym ciosem dla samorządowych finansów są zmiany w podatku PIT. Wprowadzone oraz planowane do wprowadzenia w roku 2020 modyfikacje w systemie podatkowym przełożą się na spadek potencjalnych wpływów do budżetu Miasta Szczecina o 90,6 mln zł. Dla stolicy regionu to koszt budowy kilku przedszkoli lub dwóch szkół. W małych miastach strata wyniesie kilka-kilkanaście milionów złotych. Będzie to szczególnie dotkliwe dla mniejszych i uboższych samorządów, którym zablokuje możliwości inwestycyjne.

Pragniemy zauważyć, że pogarszająca się sytuacja finansowa doprowadzi do spadku inwestycji realizowanych przez samorzady, problemów z wykorzystaniem środków unijnych oraz pogorszenia jakości usług publicznych na przykład takich jak edukacja, opieka przedszkolna czy komunikacja zbiorowa.

Rozwój gospodarczy i dobra kondycja światowej gospodarki wiąże się ze wzrostem zarobków oraz cen. Wzrost ten nie dotyczy jedynie sektora prywatnego, ale również publicznego. Obecna sytuacja na rynku pracy sprawia, że samorzady muszą konkurować o pracownika z sektorem prywatnym i podnosić wynagrodzenie. Dotyczy to również zadań zleconych z ramienia administracji rządowej. Dotacje za te działania niestety nie uwzględniają rosnących kosztów pracowniczych, które są skutkiem m.in. podniesienia płacy minimalnej, rosnących kosztów gospodarki odpadami czy wzrostu cen energii. Dochodzi do

sytuacji absurdalnych, ponieważ gminy muszą dopłacać nawet do wydawania dowodów osobistych czy obsługi geodezyjnej, ponieważ rządowa dotacja nie pokrywa kosztów obsługi tych zadań.

Również w tym przypadku zmiany mają najgorszy wpływ na gminy małe i te średniej wielkości, nie posiadające dużej nadwyżki budżetowej. Gminy te w najbliższej przyszłości mogą stanąć na krawędzi bankructwa i być zmuszone do wdrażania planów naprawczych.

Na barkach samorządów gminnych spoczywa także znaczna część kosztów zapaści w służbie zdrowia. Zadłużenie szpitali wzrosło, wyceny wielu usług medycznych NFZ określa na zaniżonym poziomie. Aby uchronić lokalny szpital przed bankructwem lub zapewnić placówce odpowiedni sprzęt samorządy zmuszone są przeznaczać środki z własnego budżetu na służbę zdrowia. Jest to ukryte finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej przez jednostki samorządu terytorialnego i kolejny przykład wyręczania zadań państwowych.

Rząd pracuje także nad zmianami dotyczącymi opłaty uzdrowskiej. Walory Pomorza Zachodniego powodują, że turystyka jest niezwykle ważną gałęzią gospodarki regionu. Zapowiedziane w „Białej Księdze Regulacji Systemu Promocji Turystycznej w Polsce” zmiany w opłacie uzdrowskiej spowodują ubytki w gminnych samorządach. Szacuje się, że Kołobrzeg może stracić 33 miliony złotych, a Świnoujście około 18 milionów złotych. Przełoży się to na mniejszą liczbę inwestycji i spadek liczby odwiedzających region turystów, co negatywnie odbije się na kondycji gospodarczej w regionie.

W obliczu realnych zagrożeń dla samorządowych finansów zwracamy się do Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego oraz Rady Ministrów o uwzględnienie w działaniach rządu apeli samorządów dotyczących:

- rekompensat gminom utraconych dochodów w związku ze zmianami w podatku PIT,
- pokrycia 100% kosztów waloryzacji płac nauczycieli,
- przywrócenia niezależności gmin w zakresie kształtowania sieci szkół,
- zwiększenia subwencji oświatowej, aby pokrywała realne wydatki jednostek samorządu terytorialnego na edukację,
- rekompensat utraty przychodów samorządów w przypadku rządowych reform i zmian powodujących nagły i gwałtowny spadek wpływów w budżetach jednostek samorządu terytorialnego (jak w przypadku potencjalnej likwidacji opłaty uzdrowskiej).

Samorządy powinny być traktowane przez Rząd jako partnerzy do rozmów. Musimy rozmawiać o sytuacji samorządów oraz ich problemach i szukać sposobów do ich rozwiązywania. Dialog ten musi być oparty na merytorycznych argumentach, a nie na półprawdach i populistycznych medialnych wypowiedziach, szkalujących samorządy.

Stanowisko otrzymują:

1. Prezes Rady Ministrów
2. Członkowie Rady Ministrów

Do wiadomości:

1. Marszałek Sejmu RP
2. Marszałek Senatu RP
3. Parlamentarzyści RP z województwa zachodniopomorskiego